

Handläggare
Mats Dahlén
018-7274383

Datum
7 februari 2019

Diarienummer
2019-1237-MI

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 13 februari 2019

Yttrande över anmälan om ändring av anmälningspliktig verksamhet: skjutbanorna, Uppsala Garnison

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta

att översända yttrandet till Försvarsinspektören för hälsa och miljö.

Sammanfattning

De nya kraven som ställs på Försvarmakten (Försvaret) med bland annat återinförande av värnplikten samt utökning av krigsplacerad personal, innebär ett ökat behov av skjututbildning och övningar. Försvarmakten har därför lämnat in en anmälan om ändring av befintlig verksamhet till Försvarsinspektören för hälsa och miljö som i sin tur har skickat anmälan till Uppsala kommun för yttrande. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har av kommunledningskontoret delegerats ärendet för yttrande. Anmäld verksamhet ska pågå på skjutbana G1, G2, område för stridsövning med lös ammunition samt område för sprängövning.

Ärendet

Uppgifter som ligger till grund för nämndens yttrande framgår av tjänsteskrivelsen och bifogad karta till ärendet.

Anna Nilsson
miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1: Anmälan om ändring av anmälningspliktig verksamhet

Bilaga 2: Remiss från Försvarsinspektören för hälsa och miljö

Bilaga 3: Kartbilaga med mätpunkter för buller

Datum 13 februari 2019
Diarienummer 2019-1237-MI

Försvarsinspektören för Hälsa och Miljö
exp-fihm@mil.se

Yttrande över anmälan om ändring av anmälningspliktig verksamhet: skjutbanorna, Uppsala Garnison

Remiss från Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM), dnr. M2018/01322/R, remisstid 22 februari 2019.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) har följande synpunkter:

- Bullerdämpande åtgärder ska utföras efter utredning eftersom bullerutredningen visar att de flesta typer av skjutning redan idag överskrider riktvärdena. Utredningstiden ska vara maximalt ett år.
- Nämnden ser positivt på att införa fasta skjuttider på torsdagskvällar till kl. 21:00. Nämndens uppfattning är att det är en fördel när de boende vet vilken dag som gäller.
- Nämnden avstyrker utökade tider för skjutning under kvällstid till 22:00.
- Bullervärden motsvarande friluftsområde ska gälla för koloniområdet.
- Bra att begränsa yta för lösskjutning i enlighet med anmälan.
- Nämnden vill att Försvaret försöker minimera skjutningarna vid Ärna.
- Nämnden är intresserad av att veta hur omfattande Försvaret tror att skjutverksamheten blir de närmaste åren

Bullerutredningen visar att de flesta typer av skjutningar idag överskrider Naturvårdsverkets riktvärden. Gällande beslut tillåter 390 000 skott. Anmälan avser nästan en fördubbling till 750 000 skott vilket bör vara betydligt mer störande och det behöver beaktas.

Bullerutredningen har med ett antal åtgärder men Försvarmakten (Försvaret) väljer att inte vidta några åtgärder.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Nämnden på att bullerdämpande åtgärder ska utföras. Det är dock oklart om åtgärderna som tas upp i anmälan är optimala men de bör ändå ge positiva effekter. Nämnden vill att Försvaret under en utredningstid, på maximalt ett år, ska utreda och prissätta möjliga åtgärder för minskning av bullret från verksamheten. Fokus ska vara på åtgärder närmast källan.

Nämnden anser att koloniområdet ska ses som ett friluftsområde och att lägre riktvärden därför ska gälla där.

Nämnden ser positivt på att lösskjutningen nu regleras eftersom att det är en verksamhet som överskrider riktvärdena. Det är stor yta och en mängd olika skjutriktningar och därför är det svårt att göra bullerskydd. Nämnden anser därför att skjuttiderna för lösskjutning så långt som möjligt ska förläggas till vinterhalvåret 15 september till 1 april. Antalet lösskjutningar under sommarhalvåret bör vara så få som möjligt och inte ske kvällstid.

Nämnden ser positivt på att införa fasta skuttider på torsdagskvällar. Nämndens uppfattning är att det är en fördel när de boende vet vilken dag som gäller. Samtidigt vill Försvaret utöka kvällstiden till kl. 22:00. Försvaret skriver i anmälan att de vill kunna öva mörkerskjutning i tillräcklig omfattning. Nämnden anser att det under vinterhalvåret finns tillräckligt antal mörkertimmar även utan anmäld utökning och är starkt negativ till skjutning efter kl. 21:00. Dessutom blir totala tiden för kvällsskjutning betydligt utökad jämfört med idag (10 tillfällen totalt).

Bullerutredningen visar att de flesta typer av skjutningar överskrider Naturvårdsverkets riktvärden. Undantag är skjutning från skjuthall bana G2. För avstånd mellan 30-100 m är bägge banorna störande men G2 mindre störande totalt sett. Skjutning bör därför så långt möjligt ske dagtid och främst förläggas till G2. G2 klarar även dagtidsvärdena för 30-100 m för 5,65 och övriga kalibrar och G2 bör därför prioriteras.

Försvaret utgår fortsatt från att 60 % av skjutningarna förläggs till andra övningsområden. Nämnden har förståelse för att det finns en gräns för hur mycket de övande kan transporteras men vill att Försvaret försöker minimera skjutningarna vid Ärna. Kanske kan Försvaret återkomma till FIHM med underlag som tydligt visar behovet av totala antalet skott och försöka minimera behovet. För nämnden är det också intressant att veta hur omfattande Försvaret tror att skjutverksamheten blir de närmaste åren. Nämnden utgår från att Försvaret tagit till för framtida behov. Kanske ligger närmaste årens skjutningar fortfarande närmare dagens antal skott.

Bakgrund

De nya kraven som ställs på Försvarmakten (Försvaret) med bland annat återinförande av värnplikten samt utökning av krigsplacerad personal, innebär ett ökat behov av skjututbildning och övningar. Försvarmakten har därför lämnat in en anmälan om ändring av befintlig verksamhet. Anmäld verksamhet ska pågå på skjutbana G1, G2, område för stridsövning med lös ammunition samt område för sprängövning.

Nuläge			Anmäld verksamhet		
Skjutdagar/år	G1	G2	Skjutdagar/år	G1	G2
Vardagar må-fre 8-16:30	95	105	Vardagar må-fre 8-16:30	Upp till 200 Ingen fördelning	Upp till 200 Ingen fördelning
Kväll 16:30-21:00	5	5	Kväll endast helgfri torsdag 15 sept-1 april 16:30-22:00	Upp till 25 Ingen fördelning	Upp till 25 Ingen fördelning
Lö & Sö 9:30-16:00	15	25	Lö & Sö 9:30-16:00	Upp till 40 Ingen fördelning	Upp till 40 Ingen fördelning
Ammunition	G1	G2	Ingen skillnad i ammunition		
5,65	160 000	150 000	Totalt 750 000 skarpa skott		
7,62	8000	2000			
9 mm	15 000	55 000			
summa	173 000	217 000			
Totalt 390 000 skarpa skott			Totalt 750 000 skarpa skott		
Antal skjutdagar upp till 240			Antal skjutdagar upp till 240		
Stridsövningar lösa skott oreglerad yta och tid			Nu reglerad yta och inom skjuttider ovan		

I anmälan finns två bullerutredningar. Skjutbanebullret är sammanfattat i en tabell där bland annat följande framgår för buller punkter A-F som beräknats: vid närmaste bebyggelse A,B,C,F, bostäder öster om koloniområdet D och koloniområdet E. Vid 100 meter finns skjuthall som dämpar men avstånd mellan 30-100 m är odämpat. I bullerutredningen anges en del åtgärder som minskar bullret så som till exempel en vall närmast skjuthall och bullervall närmast bebyggelse. Bullervallen närmast bebyggelse får endast effekt på hus omedelbart bakom vällen. Vall närmast skjuthall får effekt men endast för 100 m skjutningar. Försvaret vill i anmälan inte göra några åtgärder. Därför tas endast alternativ utan åtgärder upp:

Närmaste bebyggelse (i närheten av beräkningspunkterna (A,B,C,F):

Skjutavstånd 30-100 m med största kaliber (7,62 mm): Över riktvärde från bana G1.

G2 klarar riktvärdet vardagar.

Skjutavstånd 100 m med största kaliber (7,62 mm): G1 klarar riktvärde vardagar utom i punkt A. G2 lägre värden och klarar även helgvärden.

Skjutavstånd 100 m 5,65 mm kaliber: lite mindre buller generellt men även för 5,65 över riktvärde vid G1. G2 klarar riktvärdena.

För mindre kalibrar är det endast korthåll 30-100 m för pistol där vardagsvärdena inte klaras i en punkt, helgvärdena klaras inte för pistol.

Bostäder öster om koloniområdet (D):

Från skjutbanor: Ligger lite längre bort och blir mindre störda än närmaste bebyggelse.

Lösskjutning: ungefär lika som närmaste bostäder.

Koloniområdet (E):

Från skjutbanor: Ligger lite längre bort och blir lägre bullernivåer i gengäld lägre riktvärde då det betraktas som friluftsområde. Riktvärde klaras endast för skjutning skjuthall 100 m för 7,62 och 5,65. För övriga kalibrar klaras riktvärdena.

Lösskjutning: Något mer buller än övriga beräkningspunkter.

Skjutavstånd 30-100 m med största kaliber (7,62 mm): Över riktvärde från bägge banorna Detta är också situationen idag då bullerberäkning inte tar hänsyn till antalet skott. Anmälan innebär nästan en fördubbling av antalet skott. För lösskjutning är bullernivåerna högre idag; övning kan ske betydligt närmare koloniområdet. Beräkningen utgår från frivillig reglering i skjutområde för lösskjutning.

Vardagar 7-22	Lördag, söndag och helgdag 09-19	Lördag söndag och helgdag 19-22	
65-70	65-70	60-65	Bostäder
60-65	60-65	60-65	Friluftsområde

Naturvårdsverkets allmänna råd NFS 2005:15

Av anmälan med framgår också att miljövänlig ammunition inte ännu är aktuell. Förvaret måste öva med ammunition som kommer att vara aktuell i strid. Stridsövningsskjutning sker dock med lös ammunition som har lägre laddning och har miljövänlig (kula). Skjutvallarna har självläkande gummiduk och vatten från ytavrinning samlas upp i slutna tank som omhändertas som farligt avfall. Vallarna grävs regelbundet igenom för omhändertagande av tungmetaller.

Större delen av skjutövningar sker idag (60 %) och kommer fortsättningsvis att ske på andra övningsområden. Försvaret menar att det finns en gräns för hur mycket de övande kan transporteras till andra områden. Detta är också i sig en miljöbelastning och en stor kostnad. Därför ser Försvaret att skjutningarna måste utökas i enlighet med anmälan.

I handläggningen av detta ärende har även Olof Öhlund deltagit.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
nämndsekreterare

Bilagor

Bilaga 1: Anmälan om ändring av anmälningspliktig verksamhet

Bilaga 2: Remiss från Förvarsinspektören för hälsa och miljö

Bilaga 3: Kartbilaga med mätpunkter för buller

Hemställan
 Datum
 2018-12-17

 Beteckning
 FM2018-23225:1 Sida 1 (10)

Sändlista sidan 10

FÖRSVARSMAKTEN

Ink. 2018-12-17

Nr.

Utg.

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

 Flottiljstaben, Elin Agnemo,
 elin.agnemo@mil.se

Anmälan om ändring av anmälningspliktig verksamhet:
Utökning av antal avlossade skott med finkalibrig
ammunition på skjutbanorna, Uppsala garnison
 (Två bilagor)

Härmed anmäler Försvarmakten, genom Luftstridsskolan, behov av ändring av tidigare anmäld verksamhet på skjutbanorna inom Uppsala garnison. Ändringen avser utökning av antalet avlossade skott med finkalibrig skarp ammunition.

Administrativa uppgifter

Huvudman: Försvarmakten
 Anläggningens namn: Skjutbana G1 och G2, Uppsala Garnison
 Verksamhetsutövare: FM, Luftstridsskolan, LSS
 Postadress: Box 645, 751 27 Uppsala
 Besöksadress: Röbovägen, Uppsala
 Telefon (dagtid): 018-19 60 00
 E-post: exp-lss@mil.se
 Organisationsnummer: 202100-4615
 Kontaktperson: Miljösamordnare Elin Agnemo

(SAL)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post, Internet
Luftstridsskolan Box 645 751 27 Uppsala	Uppsala garnison	018-19 60 00	018-19 60 99	exp-lss@mil.se www.forsvarsmakten.se/lss

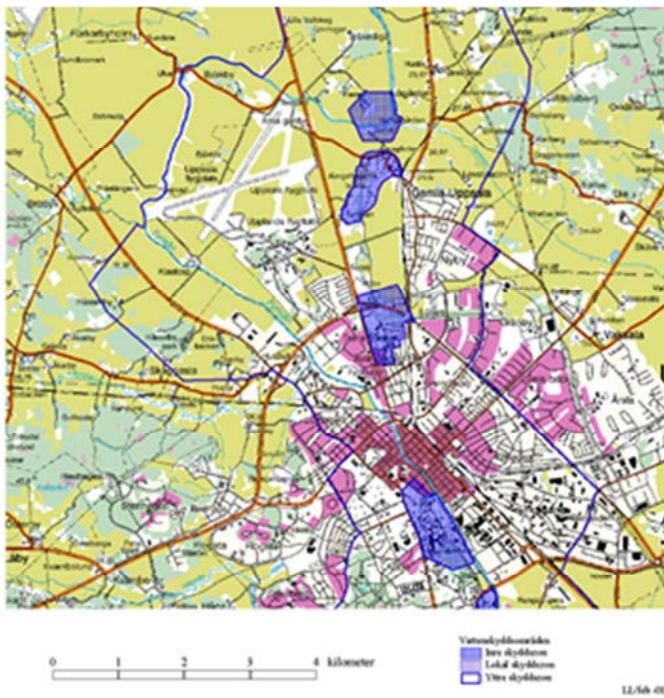
1. Bakgrund

De nya kraven som ställs på Försvarmakten med bland annat återinförandet av värnplikt, i enlighet med regeringens beslut, samt utökning av krigsplacerad personal innebär ett ökat behov av skjututbildning och vidmakthållande av skjutförmågan. Den pågående omstruktureringen inom Försvarmakten medför också att Uppsala garnison tillförs ytterligare verksamhet bl. a. genom Flygstabens etablering, och att fler genomför GU. Sammantaget medför detta att behovet av skjutverksamhet på skjutbanorna under kommande år ökar ytterligare. Sedan 2013 har antalet plutoner med värnpliktiga utökats från tre till nuvarande åtta (240 soldater) och antas under kommande år öka ytterligare beroende på omvärldslägets utveckling.

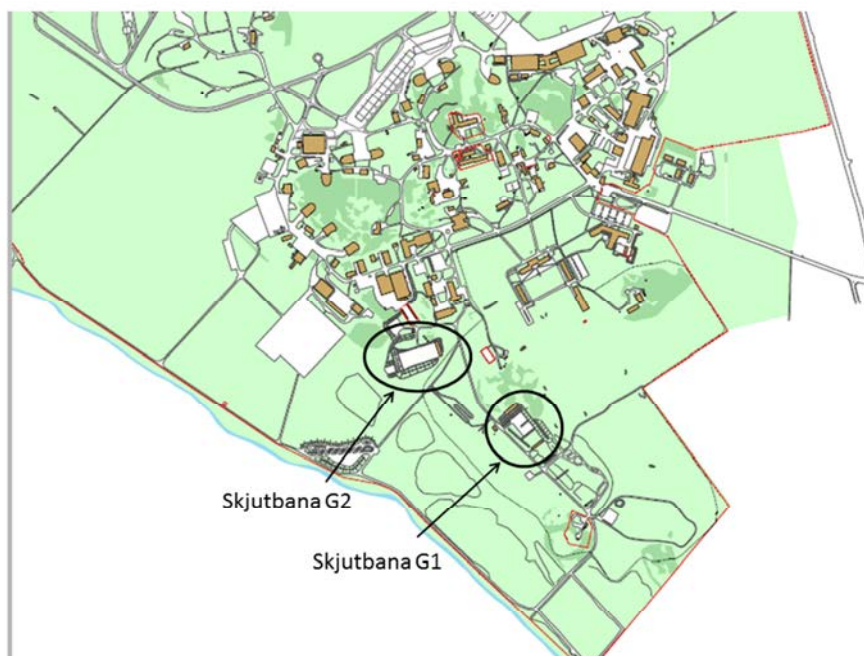
Skjutverksamheten vid skjutbanorna G 1 och G 2 på Uppsala garnison regleras utifrån tidigare anmälan enligt miljöbalken för verksamheten och därtill tillhörande beslut (Generalläkarens delegationsbeslut med dnr: 2013-0145-50, daterad 2013-05-02). I anmälan beräknades ett uttag om 390 000 skott/ år, av kalibrarna 5,56; 7,62 och 9 mm. Beräkningen baserades på den verksamhet som då bedrevs vid Uppsala garnison. Uppsala garnison har behov av att utöka skjutverksamheten som utförs med finkalibrig skarp ammunition upp till 12 mm på skjutbanorna G1 och G2. Inom garnisonen finns även ett terrängområde i anslutning till skjutbanorna avsett för övning med finkalibrig lös ammunition med kaliber upp till 12 mm.

2. Lokalisering

Skjutbanorna är lokaliserade inom Uppsala garnisons område på fastigheten Ärna 5:16, Uppsala kommun. Uppsala garnison är belägen ca 5 km norr om Uppsalas centrala delar (fig. 1). Området begränsas i norr och väster av Fyrisån samt i öster av väg 600. I sydost gränsar garnisonsområdet till villaområdet Bärby Hage. Åt söder ligger ett koloniområde och sydväst om området ligger industriområdet Librobäck.

Figur 1. Översiktsskarta Uppsala, lokalisering Uppsala garnison

Figur 2. Lokalisering skjutbanorna G1 och G2 inom Uppsala garnison

3. Verksamhetsbeskrivning

Skjutbanor

Vid skjutbanorna bedrivs skjutverksamhet i samband med utbildning och vidmakthållande av skjutförmåga. Därutöver genomförs utbildning av skyddsvakter och skjutledare. Skjutverksamhet bedrivs med handeldvapen för finkalibrig skarp ammunition upp till 12 mm. De vapentyper som kan förekomma är bland andra Ak 5, Ak 4, ksp 58, ksp 90 och pistol. Frivillig ungdom använder sig av 22. LR vapen. Aktuella ammunitionstyper är 5,56 mm, 7,62 mm, 9 mm samt .22 long.

Skjutövningar vid skjutbanorna bedrivs både från bullerisolerad skjuthall och utanför skjuthallen, med ett maximalt skjutavstånd på 100 meter. Banorna är dimensionerad för maximalt 20 skyttar/bana. Idag sker skjututbildningen i huvudsak utanför skjuthall. Orsaken till förändrat skjutförfarande är att det finns behov av snabbhetsträning på korta skjutavstånd om 20-30 meter, s.k. duellsituation.

I grundutbildningen ingår skjututbildning med mörkerriktmedel, därav genomförs skjutverksamhet även under kvällstid.

Under år 2005 försågs skjutbanan G1 med akustisk målanordning, vilket innebär att skjutverksamheten kan bedrivas mer effektivt. Åtgärden skapar förutsättning för att kunna bedriva skjututbildning med en högre skjutintensitet.

Terrängområde avsett för övning med lös ammunition, kaliber upp till 12 mm

I ett avgränsat terrängområde i anslutning till skjutbanorna (fig.3) sker övning med lös ammunition upp till 12 mm.

Övning med finkalibrig lös ammunition upp till 12 mm genomförs endast under större övningar (övningar på bataljonsnivå och större såsom t.ex. KFÖ, FVÖ och FMÖ). Dessa typer av övningar kan genomföras i upp till 12 dagar och förekomma 1-2 gånger per år. Skjutning genomförs då i huvudsak under dagtid.

Verksamhetens omfattning (tider och dagar)

Ordinarie skjutverksamhet vid Uppsala garnison avser att bedrivas enligt följande behov:

Skjutning med skarp finkalibrig ammunition upp till 12 mm kommer att genomföras vid skjutbanorna G1 och G2 utan fördelning av skott för respektive kaliber mellan banorna. Behovet av antal skarpa skott med kaliber upp till 12 mm uppgår till totalt **750 000** skott per år.

Antal skjutdagar per år uppgår till **240 dagar**. Inom dessa dagar inryms skjutningar med såväl skarp som lös ammunition.

Utbildning av mörkerskjutning med skarp ammunition på skjutbana genomförs kvällstid torsdagar fram till kl. 22.00 (under perioden från den första torsdagen efter den 15 september – sista torsdagen före den 1 april). Tiden sammanfaller

Hemställen

Datum
2018-12-17

Beteckning
FM2018-23225:1 Sida 5 (10)

med flygplatsens operativa verksamhet kvällstid. Att förlänga skjutningen kvällstid en timme från nuvarande kl. 21.00 till 22.00 har stor betydelse för möjligheten att öva färdigheten i mörkerskjutning. I samband med hemvärnets större övningar KFÖ finns behov att genomföra skjutning efter kl.16.30 andra torsdagar än under flygplatsens öppethållande kvällstid.

Skjutverksamheten ämnar ta uppehåll enligt följande schema:

Jul och nyår: v51 t.o.m. v2

Påsk-, sport-, och höstlov enligt Uppsala kommuns terminsindelning.

Sommartid, fyra veckor under den s.k. industrisemestern, normalt v27 t.o.m. v30

Undantag under sommarmånaderna ges för hemvärnets övningar, krigsförbandsövningar och utbildning för frivilliga ungdomssektionen.

Verksamhetstider**Skjuttider**

Helgfri måndag-fredag	kl. 08.00-16.30
Helgfri torsdag	kl. 08.00-22.00 (Under perioden från den första torsdagen efter den 15 september – sista torsdagen före den 1 april),
Lördag, söndag	kl. 09.30-16.00

4. Miljökonsekvensbedömning**Påverkan mark och vatten**

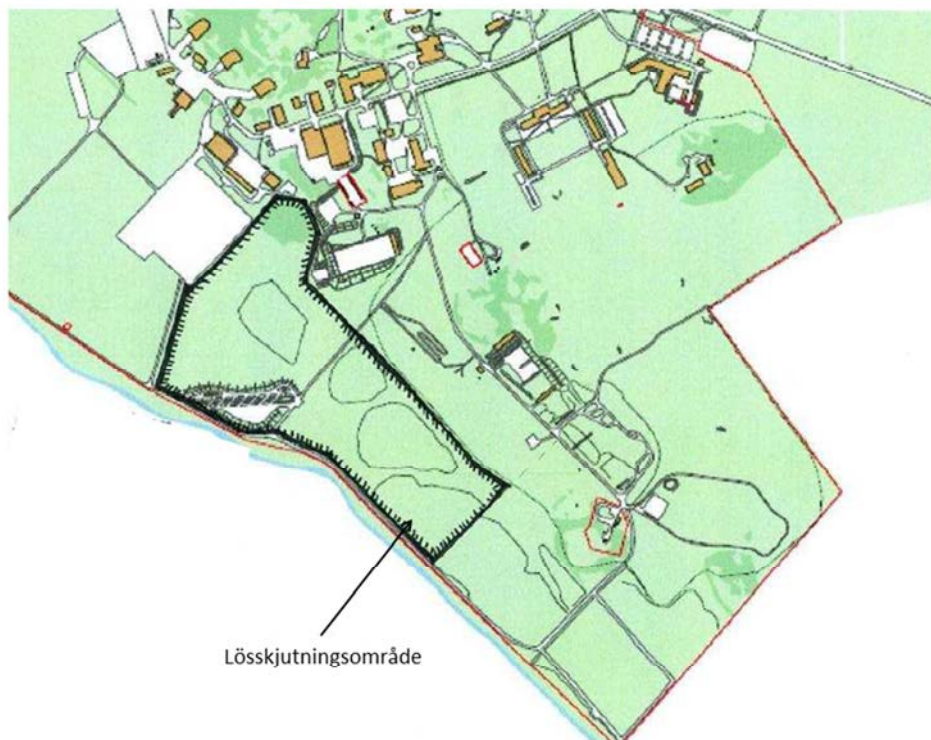
Ingen ökad spridning av bly och andra metaller bedöms öka till omgivningen då skjutningarna kommer att genomföras på skjutbanor som är försedda med miljökulfång.

Buller

Under 2018 har LSS givit WSP Environmental i uppdrag att beräkna skjutbullaerutbredningen från verksamhetens skjutbanor och lösskjutningsområde inom Uppsala garnison. Nya bullerberäkningarna redovisas i bilaga 1 och 2.

./1, 2

Vid analys av bullerberäkningarna har NFS 2005:15 riktvärden som gäller *Bostäder för permanent boende och fritidshus* använts och beräkningsresultatet jämförs med riktvärden som gäller för Nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana. Bullerberäkningarna visar att ett antal fastigheter i Bärby Hage i varierande omfattning är berörda av bullerutbredning från skjutbanorna och lösskjutningsområdet. Beräkningarna visar att störst påverkan sker vid skjutning med lös ammunition med vapentypen AK4 och AK5 inom markerat lösskjutningsområde (figur 3.) och på bana G1 med vapentypen AK 4, kaliber 7,62mm.

Figur 3. Lokalisering av lösskjutningsområde

Enstaka laddning

Figur 4. Lokalisering område för sprängladdning max 125g.

Utförande av sprängning med mindre laddning max 125g utförs inom anvisat avgränsat område enligt figur 4. Bullerberäkning visar att verksamheten kan genomföras inom bullerriktvärden Fo98/928/MIL för tunga vapen.

Påverkan luft

Verksamheten innebär ingen känd påverkan på luftkvalitén.

Hantering av kemikalier

De kemikalier som används för underhåll av skjutbanorna förvaras på ett sådant sätt att risken för olycka som kan skada människors hälsa och miljön begränsas. Säkerhetsdatablad för produkterna hålls tillgängliga och rutiner för att hålla dem uppdaterade finns.

Hantering av avfall

Avfall som uppstår i samband med skjutverksamheten hanteras i enlighet med Uppsala garnisons avfallsplan.

5. Efterlevnad av hänsynsreglerna**Bevisbörderegeln**

Antalet skjutdagar och avlossade skott sammanställs månadsvis av skjutbanesamordnaren utifrån bokningssystem och inlämnade miljörapporter från skjutledare. Uppföljningsrutinen avser att tillse att anmälan inte överskrids med avseende på antal skjutdagar och antal skott. Uppföljning och analys av verksamheten sker kontinuerligt vid bl.a. miljöronnd och miljörevision i syfte att upptäcka risker för människors hälsa och miljön.

Kunskapskravet

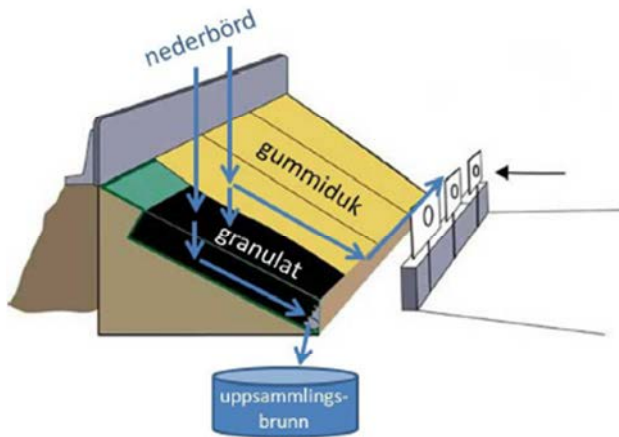
Utbildningssäkerhetsofficerare och skjutledare genomgår och håller utbildning om vilka regler som gäller vid nyttjande av skjutbanorna, däri ingår information om regler gällande miljö. Detta finns redogjort i ”Bestämmelser för verksamheten vid Luftstridsskolans (LSS) skjutbanor”. Instruktionerna uppdateras och förmedlas löpande när förändringar genomförs.

Vid LSS finns även en miljösamordnare och en miljöhandläggare med erforderlig miljöutbildning.

Försiktighetsprincipen

Påverkan mark och vatten:

För att minska risken för spridning av tungmetaller finns miljökulfång på båda skjutbanorna. Principen för miljökulfången är en elastisk täckduk ovanpå ett stoppmaterial som består av gummigranulat, där täckmaterialet tillsluter sig efter att kulan har passerat. Miljökulfångets funktion framgår av figur 5. En vattentät duk under stoppmaterialet avleder inträngande vatten till en tank. Lakvattnet som samlas upp töms med jämna mellanrum och hanteras som farligt avfall.

Figur 5. Principskiss miljökuifång. Lakvattenbildning från miljökuifång, STAPP Miljökuifång (källa: STAPP Investment AB)

Idag används miljöammunition av kaliber 5.56 i stor utsträckning inom Försvarmakten. Ammunitionen är försedd med stålprojektil istället för bly vilket bidrar till en mindre spridningsrisk av bly till miljön.

Påverkan buller:

Skjutban G1 är, i öster, avgränsad av en 120 m lång och 6,5 hög (vegetationsbevuxen) bullervall mot bostadsområdet Bärby Hage. Bostadsområdet är lokaliserat ca 400 m från skjutbanan. Väster om skjutbanan, mot industriområdet Librobäck, är bullervallen ca 120 m lång och 3 m hög. Vallarna sträcker sig från tavelställ och förbi befintlig skjuthall.

Skjutbanan G2 är, i söder, avgränsad av en 120 m lång och 3,5 m hög (vegetationsbevuxen) bullervall. I norr avgränsas skjutbanan av en bullervall med längd 120 m och med en höjd av 4 m.

Övningsområdet för lösskjutning är omgärdat av blandad vegetation vilken har en bullerdämpande effekt. Området är beläget nedanför en höjd som även den har en bullerdämpande effekt. Området är lokaliserat ca 500 meter från bostadsområde och ca 400 meter från koloniområdet.

För att minimera tillfällena då risk för bullerstörning kan uppstå arbetar Försvarmakten genom LSS, kontinuerligt med att förbättra rutiner och uppföljning av skjutverksamheten. Inriktningen för att begränsa risken för bullerstörning är bl.a. följande:

- Att i den mån det är möjligt samordna skjutverksamheten så att skjutning sker på båda banorna vid samma tillfälle. Det ökade behovet av utbildning kan därmed utföras på samma antal dagar per kalenderår som tidigare anmälan medgav.

- Övning av mörkerskjutning sker endast torsdagar (perioden september-april) 16.30- 22.00 under flygplatsens operativa tid kvällstid. Antal torsdagar som kan komma i anspråk under perioden uppgår till omkring 20-25 dagar. Skjutning efter 16.30 på torsdagkväll som är helgdag eller dag före helgdag förekommer inte. Mörkerskjutning kommer endast att genomföras på bana G2.
- Rutin för att allmänheten informeras i god tid innan tillfällen då skjutningar kan förekomma utanför ordinarie verksamhetstider, t.ex. i samband med större övningar.
- På längre sikt avser LSS att vidta ytterligare bullerreducerande åtgärder avseende skjutbana G1 som är den bana som är placerad närmast bostäderna i Bärby Hage. När och på vilket sätt dessa åtgärder kan komma till stånd kräver fortsatt utredning.

Lokaliseringsprincipen och rimlighetsavvägning

Inom hela Försvarmakten sker ett ökat behov av att genomföra skjututbildning och övningar. Således sker det generellt en ökad beläggning på de skjutbanor som Försvarmakten förfogar över.

LSS ökade behov av skjutning på skjutbanor inryms inte i befintliga miljötillstånd för de närmast belägna skjutbanorna på Kungsängen och Enköping som förfogas av FM.

Idag utförs skjututbildning på andra geografiska platser såsom Älvdalen och Marma skjutfält, då verksamhetens behov av skjututbildning är större än vad som inryms i nuvarande gällande tillstånd för skjutbanorna. Försvarmakten genom LSS bedömer att skjutverksamhet vid skjutbanorna inom Uppsala garnison kan bedrivas på ett sådant sätt att risken för olägenhet för människors hälsa och miljön begränsas.

Att bedriva skjututbildning på andra geografiska platser medför även stora kostnader för Försvarmakten i form av bl.a. traktamenten och tillägg och ska ställas i proportion till nyttan för människors hälsa och miljön. Att bedriva verksamhet på andra platser medför även miljöpåverkan genom långa transporter av personal och materiel som bl.a. bidrar till utsläpp av växthusgaser och försämrad luftkvalitet. Transporterna bidrar även till slitage på vägnätet med påföljande utsläpp av tungmetaller och mikroplaster till omgivande mark och vatten.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Målmaterielen återanvänds så långt det är praktiskt möjligt. Mässingshylsorna samlas in för återvinning. Projektiler som hamnar i miljökulfånget samlas in genom sällning och lämnas till återvinning.

HemställanDatum
2018-12-17Beteckning
FM2018-23225:1 Sida 10 (10)**Produktvalsprincipen**

Blyad 5,56 mm ammunition har i Försvarmakten ersatts med miljöammunition försedd med stålprojektil. Vidare har krutladdningen i denna ammunition minskats vilket innebär att skottbullret reducerats.

Nylén, Robert

C LSS

Handlingen är fastställd i Försvarmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Försvarsinspektören för hälsa och miljö, FIHM

Som orientering

HKV PROD FLYG

HKV PROD INFRA

LedR (Avsett för MPE)

Som orientering inom LSS

Stf C LSS

SC

A3 (avsett för Verksamhetssäkerhetsofficer)

5.BasE (avsett för Skjutbaneansvarig)

Uppsala kommun

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Rebecca Enroth, 08-562 816 77,
exp-fihm@mil.se

**Anmälan om ändring av anmälningspliktig verksamhet:
skjutbanorna, Uppsala garnison, Uppsala kommun**
(2 bilagor och 2 underbilagor)

**Svar före
2019-02-22**

Remiss

Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM) mottog den 17 december 2018 *Anmälan om ändring av anmälningspliktig verksamhet; Utökning av antal avlossade skott med finkalibrig ammunition på skjutbanorna, Uppsala garnison* från Försvarsmakten.

Anmälan kompletterades den 14 januari 2019 med förtydligande avseende de bilagor som bifogats anmälan.

FIHM översänder underlaget (bilaga 1 med underbilagor 1 och 2 samt bilaga 2) för yttrande.

FIHM önskar särskilt kommunens synpunkter avseende följande:

1. Behöver underlaget kompletteras?
2. Kan ändringen antas medföra en betydande miljöpåverkan? Finns det kumulativa effekter att ta hänsyn till i prövningen?
3. Finns det skäl att besluta om försiktighetsmått? Vilka försiktighetsmått?

FIHM önskar remissvar senast den 22 februari 2019. Vänligen märk svaret med Dnr FIHM2018-826.

(IM)

I det fall inga synpunkter inkommit inom angivet datum kan FIHM ändå komma att fatta beslut i ärendet.

Rebecca Enroth
miljö- och hälsoskyddsinspektör

Kartbilaga som visar mätpunkter för skjutbullen Ärna

